

โครงการคุณธรรม
โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน ปีการศึกษา ๒๕๖๓

๑. ชื่อโครงการ จิตอาสาพัฒนาโรงเรียน

๒. ความสำคัญของการทำโครงการ

จิตอาสา” หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม อีกทั้ง ยังช่วยลด “อัตตา” หรือ ความเป็นตัวเป็นตนของตนเองลงได้บ้าง เป็นการให้โดยเต็มใจ สม่ครใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปิติสุขที่พร้อมจะเสียสละ เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ในการทำกิจกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนและรู้สึกมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่นิ่งดูตายเมื่อพบเห็นปัญหาหรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นและมี ความสุขเมื่อได้ทำความดี

จะเห็นได้จากปัจจุบันปัญหาทางสังคมเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งทางครอบครัวเพราะ ชุมชนและสังคมหากไม่รีบแก้ไขให้ทันท่วงที สังคมก็จะตกอยู่ภายใต้ความสับสนวุ่นวาย ซึ่งไม่ใช่เรื่องดีนัก แต่การสร้าง จิตสาธารณะของจิตอาสาให้เกิดขึ้นในหมู่เยาวชนหรือนักเรียนได้มากเท่าไร สังคมเห็นการแบ่งปันเอื้ออาทร ก็ยังมี มากขึ้นมากเท่านั้น นอกจากนี้จะช่วยให้เยาวชนเหล่านี้ได้ปลดปล่อยพลังที่มีในตนเองแล้ว ยังเป็นการสร้างคุณลักษณะ ให้มีผลดีต่อสังคมอีกด้วย

โรงเรียนน่านปัญญานุกูลจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นแบบอยู่ประจำ นักเรียนในโรงเรียนมีทักษะความสามารถที่แตกต่าง กัน นักเรียนในชั้นเรียนและในหอนอนบางส่วนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองทั้งหมดเป็น เหตุให้ร่างกาย ข้าวของเครื่องใช้ไม่สะอาดเท่าที่ควร เกิดอาการเจ็บป่วยง่าย สุขภาพไม่แข็งแรง พฤติกรรมบางอย่าง อาจมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ อาทิ บางครั้งเดินเล่นไปยังจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เล่นโลดโผน วิ่งเล่นไม่ ระมัดระวัง เป็นต้น รวมทั้งในเรื่องการรักษาสุขภาพแวดล้อมของโรงเรียนนักเรียนบางส่วนมีการเด็ดต้นไม้ไปไม้เล่นเป็น การทำลายภูมิทัศน์ของโรงเรียน ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งทำให้ขยะล้นถัง นำไปสู่ปัญหา การจัดการขยะ และเป็น การใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า

ซึ่งปัญหาข้างต้นเกิดจากโรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ครู และพี่เลี้ยงอาจดูแลนักเรียนทุกคนได้ไม่ทั่วถึง และนักเรียนขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม นักเรียนระดับชั้น ม.๖ ได้ตระหนักว่าหากมีนักเรียน อาสาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคนอื่นๆ และอาสาเป็นแกนชักชวนให้นักเรียนคนอื่นๆ ร่วมกันดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ปัญหาดังกล่าวก็จะลดลง จึงได้จัดทำโครงการจิตอาสาพัฒนาโรงเรียนขึ้นมา

๓. วัตถุประสงค์

ด้านความรู้ (Knowledge)

๑. มีความรู้เรื่องการทำความสะอาด การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย
๒. วิธีการดูแลช่วยเหลือผู้อื่นในการทำกิจวัตรประจำวันที่ถูกวิธี
๓. ความหมายและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
๔. มีความรู้จุดเสี่ยงอันตรายในโรงเรียนอุบัติเหตุอุบัติภัยที่เกิดขึ้นได้ในโรงเรียน
๕. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตอาสา ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตา

ด้านกระบวนการปฏิบัติ (Process)

๑. ประกาศอาสาสมัครนักเรียนเป็นจิตอาสาหอนอนละ 2 คน ชั้นเรียนละ 1 คนขึ้นไป
๒. ประชุมนักเรียนจิตอาสาเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดกิจกรรม
๓. แบ่งหน้าที่ของนักเรียนจิตอาสาตามกิจกรรมของโครงการ
๔. ติดตามการดำเนินงานของจิตอาสาเดือนละ 1 ครั้ง
๕. ประเมินผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมในโครงการ
๖. สรุปการดำเนินโครงการ

ด้านเจตคติ (Attitude)

๑. เห็นความสำคัญของการมีจิตอาสา ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตา
๒. ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

๔.กลุ่มเป้าหมาย

- เชิงปริมาณ

นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล จำนวน ๓๑๖ คน

- เชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน
๒. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม
๓. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล ช่วยเหลือน้อง พี่ และเพื่อน
๔. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล รักษ์สิ่งแวดล้อม
๕. นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล ตั้งใจช่วยเหลือและคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง
๖. ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรม

๕.แผนการดำเนินโครงการ

กิจกรรม		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
วางแผนดำเนินการ (P)			
๑	เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ	กรกฎาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการ
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ	กรกฎาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการ
ดำเนินการตามแผน (D) ดำเนินกิจกรรมดังนี้			
๑	รับสมัครจิตอาสาหอนอนละ ๒ คน และแต่ละชั้นเรียน ห้องละ ๑ คน	สิงหาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการ
๒	ประชุมจิตอาสาเพื่อชี้แจงหน้าที่และการปฏิบัติงาน ข้อตกลง และการประเมิน และรายละเอียดของกิจกรรม	สิงหาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการ
๓	ปฏิบัติตามหน้าที่ ๑. กิจกรรมที่ดูแลน้อง ผองเพื่อนดูแลกัน รายละเอียดกิจกรรม ๑.๑ อาสาสมัครช่วยดูแล น้อง เพื่อน พี่ ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการทำวัตรประจำวันในหอนอน และห้องเรียน	กันยายน ๒๕๖๓ มีนาคม ๒๕๖๔	จิตอาสา

กิจกรรม		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	๑.๒ อาสาสมัครช่วยดูแลจุดเสี่ยงอันตรายบริเวณโรงเรียน ในช่วงเวลาหลังรับประทานอาหารเช้าและหลังรับประทานอาหารเย็น		
๔.	๒. กิจกรรมจิตอาสารักษ์สิ่งแวดล้อม ๒.๑ รณรงค์รักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและในชุมชน - รณรงค์คัดแยกขยะ - รณรงค์ปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ - รณรงค์ไม่เด็ดต้นไม้ใบไม้ ฯลฯ ๒.๒ รักสิ่งแวดล้อม - ปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ - ดูแลต้นไม้ในบริเวณต่างๆ ในโรงเรียน (กำจัดวัชพืช กำจัดใบหรือกิ่งที่ตายแล้ว) - เก็บกวาดถนนบริเวณหน้าโรงเรียน ๒.๓ จิตอาสาคัดแยกขยะ - นักเรียนจิตอาสาแต่ละห้องเรียนคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งและรวบรวมนำไปจำหน่าย - ดูแลขยะบริเวณที่ทิ้งขยะไม่ให้เรี่ยราด	กันยายน ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔	จิตอาสา
ติดตาม/ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม (C)			
๑	- ติดตามการดำเนินงานของจิตอาสาเดือนละ ๑ ครั้ง - สอบถามจากครูและพี่เลี้ยงด้านผลการปฏิบัติงานของจิตอาสา - สอบถามจากนักเรียน	มกราคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๔	คณะกรรมการ
ขั้นสรุปและรายงานผล (A)			
๑	ประเมินผลโครงการ สรุปผลการดำเนินงาน	เมษายน ๒๕๖๔	คณะกรรมการ
๒	จัดทำเอกสารรูปเล่ม สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	เมษายน ๒๕๖๔	คณะกรรมการ
๓	นำเสนอผลการดำเนินงาน	เมษายน ๒๕๖๔	คณะกรรมการ

๖. งบประมาณจำนวน ๑,๐๗๐ บาท

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
๑	กระดาษแข็งเทาขาว	๑๐	แผ่น	๑๐	๑๐๐	
๒	กระดาษชาร์ตสี	๑๐	แผ่น	๑๐	๑๐๐	
๓	ปากกาเมจิก ๒ หัว (สีน้ำเงิน/แดง/เขียว/ดำ สีละ๒ แท่ง)	๘	แท่ง	๒๐	๑๖๐	
๔	สีชอล์ก ๑๒ สี	๔	กล่อง	๕๐	๒๐๐	
๕	กระดาษสี ๒ หน้า (กระดาษ)	๑๐	แผ่น	๗	๗๐	
๖	เทปกาว ๒ หน้าแบบบาง	๔	ม้วน	๒๕	๑๐๐	
๗	เทปกาว ๒ หน้าแบบหนา	๒	ม้วน	๕๐	๑๐๐	
๘	กระดาษ A๔ ๗๐ แกรม	๒	รีม	๑๒๐	๒๔๐	
รวมเงินทั้งสิ้น						

๗. หลักธรรม/พระราชดำรัส/พระราชดำริ/คำสอน ที่นำมาใช้

ขรവാสธรรม ๔ ขรวาสธรรม ประกอบด้วย ๒ คำ "ขรวาส" แปลว่า ผู้ดำเนินชีวิตในทางโลก, ผู้ครองเรือน และ "ธรรม" แปลว่า ความถูกต้อง, ความดีงาม, นิสัยที่ดีงาม, คุณสมบัติ, ข้อปฏิบัติ ขรวาสธรรม แปลว่า คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางโลก ประกอบด้วยธรรมะ ๔ ประการคือ

๑. สัจจะ แปลว่า จริง ตรง แท้ มีความซื่อสัตย์เป็นพื้นฐาน เป็นคนจริงต่อความเป็นมนุษย์ของตน
๒. ทมะ แปลว่า ฝึกตน ช่มจิต และรักษาใจ บังคับตัวเองเพื่อลดและละกิเลส และรักษาสัจจะ
๓. ขันติ แปลว่า อุตทน ไม่ใช่เพียงแต่อดทนกับคำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นที่เราไม่พอใจ แต่หมายถึงการอดทนอดกลั้นต่อการบีบบังคับของกิเลส

๔. จาคะ แปลว่า เสียสละ บริจาคสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่ในตน โดยเฉพาะกิเลสเพราะนั่นคือสิ่งที่ไม่ควรมีอยู่กับตน ละนิสัยไม่ดีต่างๆ

สังคหัตถุ ๔ หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้คนผู้ไม่ตรี เอื้อเพื่อ เกื้อกูล ชิงกันและกัน

๑. ทานคือ การให้ การเสียสละหรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว
๒. ปิยาจาคือการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว
๓. อัถถจริยาคือการสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพฤตินิสัยที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
๔. สมานัตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอหรือมีความประพฤติเสมอดันเสมอปลายและไว้วางใจให้แก่ผู้อื่น

๘. ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

เชื่อมโยงสู่คุณธรรมเป้าหมาย จิตอาสา

พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก

๑. นักเรียนดูแลช่วยเหลือนักเรียนคนอื่นๆ ในหอนอนและในชั้นเรียน
๒. นักเรียนไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ
๓. นักเรียนช่วยกันคัดแยกขยะก่อนทิ้ง
๔. นักเรียนไม่เด็ดต้นไม้ไปไม้เล่น

๙. วิธีการวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัด	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัด	ช่วงเวลาในการประเมิน
๑. เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล จำนวน ๓๑๖ คน	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	ตลอดปี การศึกษา
๒. เชิงคุณภาพ ๒.๑ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	เดือนละ ๑ ครั้ง
๒.๒ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล เข้าร่วม กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	เดือนละ ๑ ครั้ง
๒.๓ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล ช่วยเหลือน้อง พี่ และเพื่อน	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	เดือนละ ๑ ครั้ง
๒.๔ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล รักษาสິงแวดล้อม	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	เดือนละ ๑ ครั้ง
๒.๕ นักเรียนโรงเรียนน่านปัญญานุกูล ทิ้งขยะให้ถูกที่ และคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง	ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรมนักเรียน	เดือนละ ๑ ครั้ง
๒.๖ ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรม	สอบถามความพึงพอใจ	แบบสอบถาม ความพึงพอใจ	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๓ คน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๐ คน

๑๑. ที่ปรึกษาโครงการ

๑. นางอัญชลี ทิพวงศ์
๒. นางรุ่งนภา แสงงาม
๓. นางสาวมะลิ ไชยโวหาร
๔. นางสาวจันทร์สีมา ดุ้ยยวง
๕. นายภิญโญ ดวงตา
๖. นางสาวผกามาศ กุลหนาน
๗. นายสรารุณี อินทะนิล
๘. นายธีรวัฒน์ ณัฐเกียรติกร
๙. นางสาวปิยะมาศ ศรีโพธิ์ทอง

ลงชื่อ.....ญาณวุฒิ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายญาณวุฒิ มะลิทอง)

ลงชื่อ.....ก. ชาติษา.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางสาวนาตยา ผัดโน)

ลงชื่อ.....ภูสิทธิ์ ปาโน.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(เด็กชายภูสิทธิ์ ปาโน)

ลงชื่อ.....วัฒนชัย ชอบกิจ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(เด็กชายวัฒนชัย ชอบกิจ)

ลงชื่อ..........
(นางนงคราญ ดวงตา)
รองผู้อำนวยการโรงเรียนน่านปัญญานุกูล
ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ..........
(นายสมพงษ์ อุ่นใจ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนน่านปัญญานุกูล
ผู้อนุมัติโครงการ

